

DR. LIVJÁK-ROZOGA VERONIKA¹
A PÉCSI KODÁLY ZOLTÁN GIMNÁZIUM KÓRUSAINAK
ÜNNEPI JUBILEUMI HANGVERSENYE
BARTÓK BÉLA LEÁNYKAR „50” – KODÁLY ZOLTÁN IFJÚSÁGI
VEGYESKAR „40”

A jubileumi ünnepség kezdéseként Gombár Gabriella volt zenetagozatos konferansz köszöntötte az ünnepeltek. Szomorú szívvel emlékezett meg a gimnázium volt igazgatóiról, kórus elnökeiről, osztályfőnökeiről, akik már „a magasból” hallgatják a koncertet és üdvözölte azokat a vezetőket, volt és jelenlegi tanárokat, akik megtisztelték az ünnepi műsort. Béres Andrásné Kékesdi Klára, a Kodály Zoltán Gimnázium igazgatója és egyben korábbi zenetagozatos diákja meleg szavakkal köszöntötte az ünnepeltek, kiemelve a kórusok több évtizedes kiemelkedő teljesítményeit és azt a közösségi erőt, amely nagyon pozitív hatással volt az egész iskola életére.

Béres Andrásné Kékesdi Klára, a Kodály Zoltán Gimnázium igazgatója és Kertész Attila
címzetes egyetemi docens, középiskolai ének-zenetanár, karnagy, a Kodály Zoltán Gimnázium
egykori legendás tanára

Ezt követően a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Országos Szövetségének Tiszteletbeli Elnöke, Tillai Aurél egyetemi tanár, Kossuth-díjas, Érdemes művész köszöntötte az énekkarokat és adta át a szövetség díszokleveleit dr. Rózsa Bernadett és Várkonyi András karnagyoknak és az alapítókarnagy Kertész Attilának.

---

¹ Dr. Livják-Rozoga Veronika jogtanácsos, a Baranya Vármegyei Kormányhivatal Szociális és Gyámügyi Osztályának vezetője.

Kertész Attila, Tillai Aurél és Várkonyi András

A koncertet az „ifjú” Kodály Vokál és Bartók Béla Leánykar kezdte szép és hatásos műsorral Várkonyi András és dr. Rózsa Bernadett vezetésével.

A jelenleg aktív kórusok után a jubiláló „Bartók Béla Összkar” közel száz fővel adott emlékezetes műsort a szeretett Bartók, Kodály, Pergolesi művekből, a következő jeles karnagyok, volt kórustagok vezetésével: Dr. Makráné Kónya Melinda, Kotáncziné Vajda Ildikó, Novák-Szabó Lívია, Balásy Szabolcs, Havasi Gábor, Markovics Gábor. A kórusok régi énekesei szólóénekekkel emelték az est fényét, köztük Bercsényi Judit, Dékány Dominik, Gregorovics Tamás, Pintér Gabriella, dr. Rózsa Bernadett, Teremi Trixi énekművészek, Jankó Gabriella népdalénekes és Komlóczi Zoltán zenei-rendező léptek fel.

A résztvevő kórusok és karnagyok tablója

A koncert végén Bárdos Lajos: Régi táncdal című művét a vegyeskar volt karnagya, Dobos László Erkel Ferenc-díjas karnagy vezényelte és befejezésként Karai József: Estéli nótázás című kompozíciója, az elmúlt évtizedek legkedveltebb kórusműve szólalt meg 130 énekes ajkáról, az alapítókarnagy Kertész Attila Liszt Ferenc-díjas karnagy vezetésével.

A Bartók Béla Leánykar a Janus Pannonius Gimnázium ének-zene tagozatos diákjaiból alakult 1973 őszén. Az ének-zene tagozatot Ivasivka Mátyás tanár úr alapította Kodály Zoltán támogatásával 1963-ban. A Bartók Kamarakórust és a nagy létszámú leánykart Kertész Attila vezette 1973-tól a Janus Gimnáziumban, majd 1975-től a Dobó István utcai gimnáziumban.

Épphogy elkezdődött a tanítás a város széli új iskolában, amikor 1975 novemberében az akkor már Pécsi Nívó-díjjal kitüntetett Bartók Kamarakórus bulgáriai koncertkörútra indult. Névválasztásuk fő célkitűzésüket is meghatározta: megismerni és minél tökéletesebben megszólaltatni Bartók 27 egyneműkari művét, melyekből húszat a Magyar Rádió is rögzített és lemezfelvétel is készült belőlük. A pécsi kórusok közül először mutatták be a Falun című három tételes kompozíciót 1978-ban. A darab előadásával kétszer is elnyerték a Magyar Rádió Nagydíját 1976 után 1978-ban is. A kiemelkedő zongoratudást igénylő kíséretet a következő zongoraművészek szolgáltatták meg az elmúlt évtizedekben: Freymann Magda, Gerő Pál, Gulyás Márta, Halász Ágnes, Kertész Lajos, Körtesi András. A kórus szakmai útját „végig kísérték” Kodály Zoltán legjelentősebb műveinek bemutatásai hazai és külföldi versenyeken, turnékon. 2007. március 15-én a Bartók Rádió egyenes adásban közvetítette Gyuláról az énekkar Kodály koncertjét Körtesi András zongoraművész és Kaposvári Szilvia szólóénekesi közreműködésével. A teljesség igénye nélkül említsük meg a kórus által énekelt legjelentősebb műveket: A 150. genfi zsoltár, Árva vagyok, Négy olasz madrigál, Cigánysirató, Hegyi éjszakák, Két zoborvidéki népdal, Pünkösdlő, Semmit ne bánkódjál, Ének Szent István királyhoz, Vejnemöjnen muzsikál. Az énekkar többször résztvevője volt a Budavári Te Deum, Psalmus Hungaricus és a Székely fonó pécsi előadásainak. Bartók és Kodály művei mellett a későbbi kitűnő magyar zeneszerzői generáció kompozícióit is megszólaltatták az európai kontinens koncerttermeiben. A komponisták közül többen ajánlottak művet az együttesnek, így Balassa Sándor, Balázs Árpád, Csenki Imre, Daróci Bárdos Tamás, Dobos Kálmán, Farkas Ferenc, Karai József, Király László, Kocsár Miklós, Szokolay Sándor, Tillai Aurél, Tóth Péter, Várnai Ferenc és Wéber Kristóf. Megtiszteltetés volt együtt énekelni a Pannon Filharmonikus

Zenekarral, Hamar Zsolt vezényletével Mahler-, Liszt-, Beethoven-, Stravinsky szimfóniájában és Carl Orff Carmina Burana című művében. Nagy siker volt a budapesti fellépés Bartók Cantata profana művében Gulyás Dénessel és Medveczky Ádámmal, valamint a szerző jelenlétében előadott Waignein Magnificat című mű előadása a pécsi bazilikában a Neumayer Károly által vezényelt Vasutas Koncertfűvészekkel.

A Leánykar 1977-ben a lengyelországi Legnica Cantata fesztivál sikere, rádió,- és televízió felvétele után, 1979-ben megszerezte első nemzetközi első díját („Arany húr”) a szintén lengyelországi Bydgoszcz-ban. A külföldi szereplések sorából emlékezetes volt a két bécsi út (1981–1982), ahol a városháza előtt 2000 emberből álló közönségnek énekeltek, vagy a közös szereplés Kodály Zoltánné Péczely Saroltával Pergolesi Stabat mater előadása során egy egyházzenei koncerten. A lányok többször koncerteztek és versenyeztek Franciaországban, emlékezetes hetet töltöttek Párizsban 1990-ben az akkori polgármester, későbbi köztársasági elnök, Jacques Chirac vendégeiként, két önálló koncertet adva a párizsi közönségnek. A magyar kórusok közül elsőként szerepeltek Svédország északi sarkkörön túli Gallivare tartományában, majd a stockholmi királyi iskola koncerttermében adott hangversennyel fejezték be turnéjukat 1984-ben. Olaszországban Rocca di Papa, Terracina, Nápoly, Benevento, Bari, Lecce mellett, Puglia tartomány 15 városában adott önálló koncertet a leánykar az elmúlt évtizedekben, mely Rocco Zocco több, mint húsz éves támogatásának köszönhetően ma is élő kapcsolat. További szép emlékek kötik a Bartók Kórus tagjait a finnországi, észtországi, németországi, spanyolországi, portugáliei, angolai, ausztriai, belgiumi, hollandiai, csehországi, szlovákiai, horvátországi, bulgáriai, lengyelországi, erdélyi koncertjeihez, nemzetközi versenyeihez. Különleges élményt jelentett a „Ciprusi Világfesztiválon” való szereplés. Aktív résztvevői voltak a két pécsi Europa Cantata-nak (1988, 2015) és a Pécs Kantátnak (2010) „műhely-kórusként” és szereplőként egyaránt. A Leánykar nemzetközi versenyeredményei kiemelkedőek, 9 első, 7 második, 4 harmadik hely és különdíjak jelzik szakmai útját. Állandó szereplői voltak a Magyar Rádió közvetítéseinek, az Éneklő Ifjúság Érdemérem tulajdonosai, az „Év Kórusa” címet közel hússzor nyerték el. Az Országos Diákfesztiválok (Keszthely, Gyula) többször lettek fődíjasok, különdíjasok, kiérdemelték a „Kiváló Együttes” címet. 2001-ben a Kultúrával a Nyugat Kapujában Nemzeti Fesztivál első helyét és Fesztiváldíját kapták kimagasló teljesítményükért.

A jubileum alkalmából feltétlenül meg kell emlékeznünk egy kiváló, 1986-ban érettségizett osztályról, melynek „leánycsapata” 32 kórusművet tanult meg és

Bartók Kamarakórus néven sikeres olaszországi turnén vett részt (Róma, Nola, Benevento, Nápoly). 1976-ban a Bartók kórus leérettségizett tagjaiból alakult meg az Erkel Ferenc Női Kar. A kórust tíz éven keresztül a dr. Éberling László által vezetett Pécsi Családi Intézet patronálta. Az énekkar kétszer nyert első díjat a Szolnoki Kamarakórus Fesztiválon, továbbá emlékezetes volt bulgáriai turnéja. A Magyar Rádió „Kóruspódium” adásainak állandó szereplőjeként kétszer érdemelte ki a Magyar Rádió „Aranyplakett”-jét. Legnagyobb sikerét a BBC Nemzetközi Rádióversenyen elért negyedik helyezése jelentette. Titkárként kiválóan szervezte a kórus életét Gáti Bea, az együttes zongorakísérői Halász Ágnes és Hómann Anett voltak.

A kórus tagjai között kiváló népdalénekesek is voltak, akik nagyon sok sikert értek el megyei, dél-dunántúli és országos versenyeken. Több versenyt nyertek: Bakonyi Anna, Husz Judit, Jankó Gabriella, dr. Rózsa Bernadett és a Kodály Zoltán Gimnázium jelenlegi igazgatónője Béresné Kékesdi Klára. Hosszú a sora a Helikonokon érmekeket szerző hangszeres és szólóénekes kórustagoknak is.

A Bartók Béla Leánykar vezetését 2012. szeptembere és 2017. szeptembere között dr. Rózsa Bernadett, Kertész Attila egykori tanítványa vette át. 2017 és 2021. között ismét az alapító karnagy, Kertész Attila állt a kórus élén, azóta újra dr. Rózsa Bernadett vezeti az együttest. A Leánykar célja azóta is töretlenül a XX-XXI. századi magyar kórusmuzsika ápolása, benne Bartók és Kodály leánykari műveinek színvonalas bemutatása. Az együttes rendszeres résztvevője versenyeknek, fesztiváloknak és rendezvényeknek. Dr. Rózsa Bernadett irányítása alatt a kórus első nagyobb sikerét a szlovákiai Besztercebányán rendezett nemzetközi kórusverseny második díja jelentette, ezt követte 2014-ben az olaszországi nemzetközi versenyen elért második díj. 2014. tavaszán Litvánia fővárosába, Vilniusba kaptak meghívást nemzetközi kórusfesztiválra, majd ez év decemberében a Filharmónia Magyarország felkérésére közös koncertet adtak a Muzsikás Együttessel. Rendszeresen részt vesznek az „Éneklő Ifjúság” minősítő hangversenyeken, ahol minden évben „Év Kórusa” kitüntetést nyertek el. 2012-ben, 2013-ban és 2018-ban Dél-Olaszországban vendégszerepeltek. Az akkor már KÓTA-díjas énekkar a 2022. tavaszán megrendezett Keszthelyi Helikoni Ünnepeken Kórus kategóriában elhozta a Fődíjat. Ez év szeptemberében Svájcban koncerteztek, novemberben pedig a Kodály Zoltán IX. magyar Kórusversenyen kategória győzelmet arattak, és ezzel bejutottak a Nagydíjas Versenyre, ahol a hat legjobb kórus között énekelhettek. Az együttes tavasszal készül újra megmérettetni magát Keszthelyen a Helikoni Ünnepeken, azt követően pedig az Isztriai-félszigetre készülnek nemzetközi Kórusfesztiválra.

A Kodály Zoltán Ifjúsági Vegyeskar elődjeként egy lelkes leánycsapat „felkarolt” öt-hat ének-zene tagozatos fiút, akikkel megalapították a Kodály Vokál-t. Ez a kis együttes képezte a már nagy létszámú Kodály Ifjúsági Vegyeskar megalakulását 40 évvel ezelőtt. Az alapító karnagy, Kertész Attila 1987-1995 között Dobos Lászlóval, majd 2003–2008 között Várkonyi Andrással vezette az együttest. A megalakulás után egyre több fiú kapcsolódott be a kórus életébe, kialakult egy 50-55 fős csapat, akikhez olasz, spanyol és humán tagozatos diákok is csatlakoztak. A Kórus az „Éneklő Ifjúság” versenyein mindig Arany fokozatot kapott és többször elnyerte az „Év kórusa” címet. Sikeresen szerepelt a Szolnoki Nemzetközi Kodály Fesztiválokön, emlékezetes sikereket aratott külföldi útjain: Szlovéniában, Németországban, a romániai Erdélyben, Dániában, Svájcban, Olaszországban és Franciaországban. Szoros kapcsolat alakult ki Kodály szeretett felvidéki városával Galántával és a környező szlovákiai magyar lakta településekkel, sok koncertet adott a Vegyeskar a Kodály-ünnepek és karácsony alkalmából. A másik több éven át tartó kapcsolatot a Rocco Zocco által szervezett dél-olaszországi turnék jelentették, Lecce központtal, Puglia tartományban. Feledhetetlen fellépések, kirándulások, hajóutak és tengeri fürdésük fűszerezték útjaikat az olasz családok szeretetével megerősítve. Emellett Erdély több városában és a jeles Kolozsvári Egyházzenei Fesztiválon is jelentős sikert arattak. Keszthelyen az Országos Diák Napokon több első helyezést, Fesztivál-díjat és leutoljára a verseny Fődíját kapta a vegyeskar.

Kiemelkedő eredményeik: 1999-ben a Budapesti Nemzetközi Kórus Verseny „Arany Diploma”-ja, 2000-ben a Debreceni Bartók Béla Nemzetközi Kórus Verseny második díja és a Kodály Zoltán II. Magyar Kórusverseny első helyezése és a döntő után a verseny nagydíja, melyet Kodály Zoltánné Péczely Sarolta ajánlott fel. A vegyeskar 2001-ben szerezte az első nemzetközi győzelmét a szlovéniai Celjében.

Itt kell megemlékezni a 2007-ben érettségizett osztályról, akik Kodály Ifjúsági Kamarakórus néven Celjében, a felnőttkórusok nemzetközi mezőnyében harmadik helyezést értek el. A kamarakórus énekelt a Mátyás templomban, a Nemzeti Galériában és a fiúk megnyerték az Országos Olasz Verseny zenei kategóriáját. A Kamarakórus jutalma az „Év kórusa” cím lett.

A Vegyeskar tagjaiból többen ma is örömet lelnek a közös éneklésben és tagjai a Kertész tanár úr vezette Nosztalgia Énekegyüttesnek.

Az egyesített nőikar élén Kertész Attila

A Kodály Zoltán Ifjúsági Vegyeskar karnagya 2012-től Várkonyi András. Az ő vezetésével a Keszthelyen megrendezett Helikonon már abban az évben arany minősítést érdemelt ki az együttes. Ez a siker a kórus történetében bizonyos szempontból egy korszak lezárását is jelentette. 2011-ben ballagott el ugyanis az utolsó teljes zenetagozatos osztály, a gimnáziumi ének-zene tagozat utána már osztott formában, fél-fél osztályként működött tovább. A kialakult helyzetet próbált segíteni az iskolavezetés azzal, hogy 2012-től elindította a hat osztályos emelt szintű képzést. Mindehhez alkalmazkodva a Vegyeskar mind összetétele, mind karaktere szempontjából megváltozott. A 2014-es Helikonon még így is sikerült egy ezüst fokozatot szerezniük.

Az elkövetkezendő időszakban Fiú Kamarakórusként tovább működve a 2017-es Éneklő Ifjúság minősítő hangversenyen, valamint a 2019-es musical éneklési versenyen arany minősítést értek el. Ettől az időszaktól fogva a Fiú Kamarakórusként tovább működő együttes egyedi karakterének részét képezi, hogy karnagyuk, Várkonyi András néhány, kimondottan számukra írt kompozícióját mutatják be.

Időközben a Fiúkórushoz lányok is szívesen csatlakoztak, ezért a Kodály Zoltán Ifjúsági Vegyeskar megalakulásának 40. évfordulója kiváló alkalom arra, hogy ez a Kamaraegyüttes felvegye azt a nevet, amellyel eredetileg az alapítókarnagy indította a kis kamaraegyüttest és Kodály Vokál néven működjön tovább.